



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2026-06-01

Beslutsinstans	Kommunala pensionärsrådet, Vara kommun
Datum och tid	måndagen den 1 juni 2026, klockan 09:30 till 11:50.
Plats	Sammanträdesrum Kornet, Vara Vårdcentrum
Beslutande	
Ledamöter	Elin Härling (SD), ordförande Gabriela Bosnjakovic (M) Margareta Larsson, <i>representerar SPF Varabygden</i> Inge Pettersson, <i>representerar PRO Vara</i> Gudrun Broberg, <i>representerar SPF Kvänum</i>
Övriga närvarande	
Ersättare	Birgitta Ullgren, <i>representerar SPF Kvänum</i>
Sekreterare	Linda Samuelsson Winbo
Övriga	Mikaela Lövberg, verksamhetschef för äldreomsorgen Helen Svantesson, enhetschef hemtjänsten Vara tätort
Justering	Protokollet signeras digitalt. Elektroniska underskrifter redovisas på sista sidan av protokollet samt noteras på respektive sida.
Justerade paragrafer	§§ 7-14
Ordförande	Elin Härling
Justerare	Margareta Larsson



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2026-06-01

Ärendelista

Paragraf	Ärende	Diarienummer	Sida
	Val av justerare och tid för justering samt fastställande av föredragningslista, närvarorätt och eventuellt jäv 2026	KS 2026/7	
	Information från kommunstyrelsen		
	Information om hemtjänsten		
	Kommunens planering kring digitala inköp och matdistribution		
	Sysselsättning och aktivitet på Säbo		
	Information från närhälsan		
	Genomgång av arbetssätt och uppdrag i KPR		
	Information från socialnämnden		



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 7

Ärendenummer KS 2026/7

Val av justerare och tid för justering samt fastställande av föredragningslista, närvarorätt och eventuellt jäv

Kommunala pensionärsrådets beslut

- Margareta Larsson, ledamot för SPF Vara, utses till justerare för dagens protokoll.
- Justering ska ske digitalt på måndag 8 juni från kl. 13:00
- Föredragningslistan godkänns.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 8

Ärendenummer

Information från kommunstyrelsen

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens ordförande, Gabriela Bosnjakovic, informerar rådet om att nämnden just nu hanterar delårsrapporten för april 2026 och budgetärende för 2027 samt planåren 2028-2030. Dessa ärenden ska kommunstyrelsen lämna förslag till kommunfullmäktige i på onsdag (läs 3 juni).

Nya prognoser från april visar på allt tuffare tider ekonomiskt även i Vara kommun. Även om kommunen planerar för ett litet överskott kommer det att ligga under målet för kommunen. Det är det oroliga omvärldsläget som påverkar kommunens ekonomi tillsammans med låga födelsetal. Prognoser är inte detsamma som utfallet och läget kan med det sagt försämrats ytterligare.

Vara kommun står liksom flera andra kommunen inför en ökande andel äldre samtidigt som antalet nyfödda minskar. Detta kan leda till en svårare ekonomisk situation om den äldre befolkningen även behöver mycket stöd och hjälp.

Rådet diskuterar vikten av att äldre som uppnår pensionsåldern får fortsätta att känna sig behövda och vara delaktiga för att fortsätta att vara friska och aktiva även i högre ålder.

Kommunstyrelsen har även beslutat om att skicka ut *"Fördjupning av översiktsplan för nordöstra Vara tätort"* på samråd. Fördjupningen av översiktsplanen (FÖP) för nordöstra Vara tätort anger en inriktning för hur området kan utvecklas på sikt. Planen syftar till att skapa goda förutsättningar för nya sysselsättningstillfällen i nära anslutning till befintliga bostäder, verksamheter och infrastruktur. FÖP:en utgör därmed ett strategiskt underlag för kommande beslut om markanvändning, infrastruktur och efterföljande detaljplanering.

Samrådet är den del av planprocessen där syftet är att inhämta synpunkter från medborgare, myndigheter, näringsliv, organisationer samt internt inom kommunen. Synpunkterna samlas sedan i en samrådsredogörelse där de förändringar synpunkterna leder till redovisas. Samrådet pågår till och med sista augusti 2026.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 9

Ärendenummer

Information om hemtjänsten

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Vid rådets möte den 2 mars 2026 lämnades önskemål från rådets representanter om att de önskade få information om hemtjänsten.

Verksamhetschef för äldreomsorgen, Mikaela Lövberg, och Helen Svantesson, enhetschef för hemtjänsten Vara deltar för att presentera och ge rådet en genomgång av hur kedjan av händelser ser ut från ansökan till boende.

Rätten till hemtjänst utgår från Socialtjänstlagen (SoL). Rätten till bistånd och hjälp finns när någon inte längre klarar sig själv. Rätten till hemtjänst bygger på att den som söker först har försökt att lösa situationen själv eller på annat sätt. Hemtjänsten ska garantera att den som får hemtjänst får en skälig levnadsnivå där målet är att den som är berättigad till hemtjänst får hjälp som syftar till att personen i fråga ska bli så självständig som möjligt.

En ansökan om hemtjänst kan göras av den enskilde eller en företrädare för denna. En ansökan kan vara muntlig eller skriftlig via blankett eller e-tjänst. Även kontaktcenter kan hjälpa till med ansökan. Handläggningen av en ansökan ska gå så snabbt som möjligt och förfarandet ska vara enkelt och rättssäkert.

En vanlig väg in till hemtjänsten är behovet av hjälp och stöd efter en sjukhusvistelse då det inte är aktuellt att komma hem till det egna boendet direkt. I dessa fall går handläggningen som regel mycket snabbt

När en ansökan har kommit in görs en utredning för att fastställa vilka behov som finns. Detta kan göras i samråd med sökanden för att ta reda på den enskildes förutsättningar och vad klarar personen av själv. Utredningen kan även omfatta samtal med anhöriga (efter godkännande från sökanden). Utredningen dokumenteras sakligt med relevant information. Underlagen finns att ta del av.

Gudrun Broberg påtalar att det kan vara svårt att formulera vilka behov som finns och att mycket kanske blir klarare när personen i fråga kommer hem till det egna boendet som kanske inte är helt anpassat efter de nya behoven. Gudrun får medhåll från förvaltningen som meddelar att hemtjänsten följer upp vilken hjälp som behövs även hemma.

När utredningen är klar fattar en biståndshandläggare beslut i ärendet. Beslutet ska kunna motiveras oavsett vad beslutet är. Beslutet ska vara skriftligt och det går att överklaga. Om hjälpen som blivit beviljad inte startas upp inom 3 månader rapporteras det.



När beslutet är klart skickas det till hemtjänstenheten. Det är den lokala enheten som tar en första kontakt för att gå igenom med brukaren vilka önskemål som finns för hur hjälpen ska utföras. En kontaktman eller fast omsorgskontakt utses. Tillsammans tas ett underlag fram för att sätta regler för hur omsorgen ska gå till. Målet med hemtjänsten är att den enskilde ska medverka i den hjälp som ges när det är möjligt. Ofta vill en brukare inte behöva ha den hjälp som de är i behov av. Många vill kunna klara sig själva. För många äldre kommer hjälpen när behoven är stora vilket medför att insatserna behöver vara desto mer handfasta.

Hemtjänstens personal jobbar mycket med att stötta individen och är högst medvetna om att det kan finnas motstånd till hjälpen.

Rådet frågar om hur många anställda som kommer hem till en enskild brukare. Svaret är att hemtjänsten strävar efter att få samma personal till samma brukare. Kunskapen om den enskildes önskemål gör att besöken blir lättare. Olika kompetenser inom personalen gör att det inte alltid är möjligt att samma personal kommer vid dagens insatser. Även schemaläggning för personalen påverkar hur bemanningen hos en enskild brukare ser ut. Genomsnittligt antal personal som kommer till en brukare under en tvåveckorsperiod är 16 personer i Sverige som helhet.

Rådet frågar även om hemtjänsten jobbar med minutstyrning. Enhetschef för hemtjänsten i Vara meddelar att de arbetar efter schablontider för olika insatser. När tiderna inte går att följa för den enskilde brukaren justeras schablontiderna. Schablontiderna används för att kunna styra tiderna som hjälpen kommer. Hjälpen ska komma när brukaren önskar det i den mån det är möjligt.

Från rådet ställs frågan om hur det ser ut med rekrytering till hemtjänsten. Svaret är att rekrytering över lag är svårt. Att hitta och fånga upp rätt kompetens är komplicerat.

Insatser inom hemtjänsten klassas i omvårdnadsinsatser, serviceinsatser och egenvård, när personal hjälper till med medicinsk vård i hemmet. Vid egenvård är inte den kommunala hälso- och sjukvården inblandad utan hemtjänsten hjälper brukaren att kunna sköta vården själv. Det kan handla om att öppna medicinpåsar eller ta på stödstrumpor.

Serviceinsatserna, så som hjälp med inköp och städning var tidigare den första vägen in. Idag behövs ofta hjälp med mycket på en och samma gång.

I kommunen finns en rad insatser inom socialtjänstlagen som inte behöver en behovsprövning. Det handlar om att en boende i Vara kan få trygghetslarm efter en intresseanmälan till hemtjänsten. Larmet finns som vanliga trygghetslarm och GPS-larm som fungerar även utanför bostaden. Larmet ska inte ersätta andra insatser och ska bara användas om oväntade situationer uppstår. Med ett GPS-larm vågar många äldre sig fortfarande ut och röra på sig utanför det egna boendet och de förblir mer självständiga.

Rätten till hemtjänst finns även om du tillfälligt vistas i annan kommun (upp till 6 månader).

Anställda i Vara kommun ska kunna uppvisa tjänstelegitimation, och ska vara klädda i kommunens kläder och använda kommunens fordon.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

Hemtjänsten ringer eller knackar på när de kommer. Om en brukare inte själv kan öppna dörren kan en nyckelfritt system användas av hemtjänsten.

Brukarens hem blir också hemtjänstens arbetsmiljö och boendet kan behöva möbleras om för att hjälpen ska kunna ges.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 10

Ärendenummer

Kommunens planering kring digitala inköp och matdistribution

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Information om digitala inköp och matdistribution har lyfts in på dagordningen efter önskemål från rådets representanter.

Digitala inköp

Verksamhetschef för äldreomsorgen, Mikaela Lövberg, lämnar följande information.

Kommunen står inför utmaningen i få resurserna i kommunen att räcka till en ökande andel äldre som är i behov av hjälp och stöd från kommunen. Förslag om digitala matinköp utgår från kommunfullmäktiges beslut från 25 november 2019 § 100 om att anta en Digitaliseringspolicy. Policyn säger att Vara kommun när det är relevant och möjligt ska använda digitala tjänster i kontakt med privatpersoner, organisationer och företag. Digitala lösningar ska vara det naturliga förstahandsalternativet samtidigt som personlig service ska erbjudas när det behövs.

Därtill har ledningsgruppen för socialförvaltningen i december 2024 antagit en försörjningsstrategi som säger att välfärdsteknik ska implementeras för att försörja hemtjänsten inom de kommande fyra åren för att både ge brukare ökad trygghet och självständighet samt möta de demografiska utmaningarna. I denna strategi skulle digitala inköp och matdistribution prioriteras.

Utöver detta finns socialnämndens beslut från 2024 om kompetensförsörjningsplanen som går ut på att utnyttja tekniken och digitaliseringens möjligheter för att använda sektorns personalresurser och kompetenser rätt samt nämndens beslut om digitalt först (beslutad 26 maj 2025) som innebär att digitala lösningar ska övervägas i första hand vid såväl myndighetsutövning som vid verkställighet när det är möjligt, lämpligt och rättssäkert.

I nuläget är det hemtjänstens personal som hjälper till att skriva listor, plockar varor i butiker, sköter betalningen med pengar eller kort tillhörande brukaren, levererar inköpen och plockar upp varorna i brukarnas hem. Det är cirka 140 brukare i kommunen som har insatsen inköp idag.

Vid ett införande av digitala inköp skulle hemtjänsten hjälpa till att göra beställningen om detta behov finns samt finnas på plats för att ta emot och plocka upp varorna när de kommer från butiken om detta är vad brukaren önskar. Vid användningen av digitala inköp är det leverantören som plockar ihop de önskade varorna, betalningen sköts av brukaren via faktura och maten levereras av leverantören på förutbestämd tid.



Digitala inköp är ett erbjudande – inte en obligatorisk lösning – och införande förutsätter dialog med brukaren (anpassas efter den enskildes behov och förmåga.) och vid behov med anhöriga eller ställföreträdare. Insatsen bygger på frivillighet, individuell bedömning och samtycke.

Leverans in i bostaden eller till kylskåp/skafferi av leverantören kan endast ske efter att brukaren skriftligen har lämnat sitt samtycke. Utan samtycke kan leverans endast ske till dörr eller annan överenskommen plats. För den som önskar ska hemtjänsten kunna vara behjälplig med att ta emot och plocka in varorna.

Sektor social välfärd ser följande fördelar för brukarna:

- Digitala inköp ökar både den enskildes självständighet, aktivitet och delaktighet i samhällslivet
- Ökad valfrihet att kunna välja varor och se vilka som är på erbjudande eller är billigaste alternativet.
- Med stöd och hjälp minskar det digitala utanförskapet

Rådets representanter lyfter frågan om upphandling och vad kommunens upphandling och val av leverantör skulle kunna ha för påverkan på de mindre handlarna i kommunens tätorter.

Verksamhetschefen svarar att upphandlingen av en leverantör kommer att behövas för det matinköp eftersom kommunen står för genomförandet.

Ett beslut om att införa digitala inköp är fattat. Däremot ska arbetet med hur det kommer att gå till att rent praktiskt att ses över.

Matdistribution

I nuläget är det cirka 130 personer som får kommunalt levererade matlådor, varav ungefär 40-50 stycken av dessa får "specialkost" som innebär att maten är mer näringstätad och konsistensanpassad. få beställer mat för hela veckor.

Matdistribution är ett bistånd som beviljas enligt Socialtjänstlagen (SoL). Det är få personer som beställer matportioner för veckans alla dagar. Många har matdistribution 3-4 dagar i veckan.

När det gäller matleveranserna ansvarar kommunen för beställning, tillagning och leverans.

Det förslag som finns och som gäller matdistribution handlar om en omställning att gå från kommunal matdistribution till digitala inköp av butikslagade portioner. Kommunal matdistribution skulle vid beslut om omställning av matdistribution innebära att kommunen även fortsättningsvis beviljar personer med behov av specialkost detta. Samtliga nya ansökningar utan specialkostbehov skulle vid en ändring i stället hänvisas till digitala inköp av butikslagade portioner och färdigportioner via godkänd leverantör

Syftet med förändringen är att öka brukarnas självständighet, valfrihet och nå ett effektivt resursutnyttjande.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

Risken för undernäring bland äldre är stor och hela dygnets måltider spelar roll. Social gemenskap och miljö kring måltid har stor betydelse för att känna lust att äta.

Ärendet är i dagsläget återremitterat av socialnämnden för att utreda hur en förändring skulle påverka kostenheten som idag står för tillagningen av den mat som ingår i den kommunal matdistributionen.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 11

Ärendenummer

Sysselsättning och aktivitet på särskilt boende (SÄBO)

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Frågan har lyfts in på dagordningen efter förslag från representanterna från pensionärsföreningarna. Frågan gäller hur sysselsättning och olika aktiviteter tillhandahålls vid kommunens boenden. Upplevelsen är att många som befinner sig på SÄBO blir mer stillasittande och inte kan delta på samma sätt som tidigare i olika aktiviteter samt att utbudet av aktiviteter ser mycket olika ut för olika boenden.

Enhetschef för Vara hemtjänst, Helen Svantesson, och verksamhetschef för äldreomsorgen, Mikaela Lövberg lämnar följande svar.

För den som idag har hemtjänst erbjuds dagverksamhet att vara delaktig i. Att anordna dagverksamhet är en frivillig insats från kommunen. För boende i kommunens SÄBO anordnas egna aktiviteter för de boende. Utbudet kan variera mellan olika boenden. Boende kan även delta på Träffpunkterna som anordnas i närhet till kommunens boenden.

Inom Sektor social välfärd pågår ett arbete med att se över möjligheten att få igång volontärarbete inom äldreomsorgen för att ytterligare kunna stödja till aktivitet

Från pensionärsföreningarna meddelas att det finns många i deras organisationer som vill vara med och ställa upp i detta volontärarbete.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 12

Ärendenummer

Information från närhälsan

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Närhälsans enhetschef för läkare och psykisk hälsa Anne Robertsson kan inte delta vid dagens möte men lämnar följande information skriftligt till rådet:

- Den 10 september håller Vårdcentralen öppet hus.
- Till hösten kommer det åter att finnas bältrosvaccin tillgängligt på vårdcentralen.



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

§ 13

Ärendenummer

Genomgång av arbetssätt och uppdrag i KPR

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Nämndsekreterare för kommunstyrelsen informerar rådet om att arbetssättet och uppdraget för rådet utgår från de bestämmelser som finns. Enligt bestämmelserna ska rådet vara ett remiss- och referensorgan och ett organ för dialog och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för pensionärernas riksorganisationer.

Ett ärende som rör en eventuell sammanslagning av det kommunala pensionärsrådet och det kommunala rådet för funktionsrättsfrågor bereds inför kommunfullmäktige i kommunstyrelsen på onsdag (läs 3 juni). Om förslaget att råden ska slås samman också blir kommunfullmäktiges beslut så finns det ett uppdrag för förvaltningen att se över nya gemensamma bestämmelser för det gemensamma rådet. I detta arbete kommer det nuvarande pensionärsrådet att vara en remissinstans.

Förslaget är i ett tidigt skede att inte införa så många ändringar i bestämmelserna utan att mer förtydliga att rådet kommer att bestå av två olika målgrupper som båda har samma rättigheter i att få sina behov enligt bestämmelserna tillgodosedda i rådet.



Information från socialnämnden

Kommunala pensionärsrådets beslut

Rådet tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

- Socialnämnden har antagit uppdaterade Riktlinjer för handläggning och genomförande av insatser i ärenden som rör våld i nära relation. Våld i nära relation har ökat i den äldre delen av befolkningen.
- Socialnämnden har tagit del av informationen om genomförd förstudie Digitala inköp.
- Socialnämnden beslutar att återremittera ärendet om matdistribution med motiveringen att sektor social välfärd ges i uppdrag att ta fram en fördjupad förstudie där berörda instanser beaktas innan slutligt beslut fattas.
- Aktivitetskravet börjar gälla 1 juli, nämnden har tagit del av den information som finns från riksdagen och nämnden kommer behöva ta beslut om egna riktlinjer.
- Ny verksamhetschef för individ- och familjeomsorgen (IFO) är nu anställd. Joel Smedberg har anställts i rollen. Joel är socionom med erfarenhet som handläggare och enhetschef inom både privat och offentlig verksamhet. Han har sedan 2021 arbetat som verksamhetschef för IFO och funktionsstöd i Bollebygd kommun. Joel tillträder tjänsten efter semestern, den 10 augusti, och kommer att ha en central roll i förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete, särskilt i omställningen till den nya socialtjänstlagen.
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Annika Fallqvist slutar på grund av flytt till Göteborg, en rekrytering till tjänsten pågår.
- Utökade registerkontroller har införts i arbetet med äldre och funktionshinder. Registerkontrollen omfattar nu även misstankeregistret.
- Socialnämnden ger Sektor social välfärd i uppdrag att undersöka möjligheten att genomföra brukarrevision inom boendestöd.
- Socialnämnden har beslutat att anta den reviderade riktlinjen, Riktlinjer för behovsprövning av insatser enligt Socialtjänstlagen.
- Det lyftes ett initiativärende angående restaurangen på Vidhem, där initiativet gällde att subventionera Tylhammars för att de skulle kunna erbjuda lägre pris på maten för pensionärer. Detta förslag är inte lagligt, i stället så gav vi i uppdrag att, i dialog med kostenheten och Sektor bildning, utreda möjligheterna att erbjuda pensionärer med



VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2026-06-01

insatser inom äldreomsorgen samt boende i trygghetsboende möjlighet att inta måltider i kommunens skolrestauranger. Utredningen ska även belysa praktiska, ekonomiska och juridiska förutsättningar för ett sådant upplägg.

- Socialnämnden har beslutat om två ytterligare insatser utan individuell behovsprövning. Det handlar om drogtestar samt vräkningsförebyggande stöd. Insatserna får ges av verksamheten utan individuell behovsprövning.



Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Margareta Ing-Britt Larsson

Date: 2026-06-08 13:36:02

BankID refno: 019ea704-4793-7d3c-ab65-e48ed796b799



Signed by: Elin Svea Maria Härling

Date: 2026-06-08 15:27:25

BankID refno: 019ea76a-64d9-7236-bd9b-19c1b73bd540

